

Název vzdělávací akce:**Současná čeština – stav, vývojové tendence, kodifikace a fungování ve společnosti****Obsah akce - podrobný přehled témat výuky:**

- 1) Celková charakteristika současné češtiny, nárys základních vývojových tendencí v pravopisu, v tvarosloví a v syntaxi; kodifikace současné češtiny – autority, dosavadní kodifikační příručky (zejm. Pravidla českého pravopisu, slovníky spisovného jazyka a cizích slov); moderní zdroje poučení o jazyce (mluvnice a závažné lingvistické práce po r. 2000 – vydané a v současnosti připravované; Internetová jazyková příručka). /Prošek/
- 2) Výslovnost spisovné češtiny, ortoepická kodifikace, základní ortoepické příručky a jejich využití ve škole (Výslovnost spisovné češtiny 1 a 2 a další); nejčastější odchylky od spisovné výslovnosti – zvukové ukázky; nejčastější vady řeči; řečové vzory; test řečových vzorů – možnost prakticky si vyzkoušet hodnocení různých mluvčích. /Štěpánová/
- 3) Popis morfologického systému současné češtiny – stav a vývojové tendence; příčiny současného stavu deklinačního a konjugačního systému ve světle jeho historického vývoje; vztah morfologie k pojmům spisovnost, nespisovnost, kodifikace, jazyková kultura; tištěné a elektronické zdroje poučení o morfologii, jak se v nich orientovat a pracovat s nimi (mluvnice, články v odborných časopisech, Internetová jazyková příručka). /Smejkalová/
- 4) Současná čeština ve vztahu k jiným jazykům, zejména k angličtině, přejímání cizích slov a jejich adaptace v češtině z hlediska tvarosloví a syntaxe; čeština mladé generace v lingvistických pracích a ve skutečnosti. /Prokšová/

Vzdělávací cíl:

Důkladně seznámit učitele ZŠ a SŠ jak s dosavadními, tak s moderními zdroji poučení o češtině a s její kodifikací, a to s důrazem na málo známé aspekty struktury a obsahu kodifikačních a informačních děl a na způsoby jejich uplatňování ve společnosti a ve školské praxi. Interaktivní formou seznámit učitele s nejnovějšími vývojovými tendencemi v současné spisovné češtině. Poskytnout učitelům teoretickou přípravu a jazykový materiál k obohacení jejich vlastní praxe na ZŠ a k zavedení nejnovějších jazykovědných poznatků do výuky.

Jmenný přehled lektorů s podrobnými informacemi o odborné praxi v oboru:

PhDr. Martin Prošek, Ph.D. (garant) – absolvent doktorského studia bohemistiky na FF UK v Praze, od r. 2003 působí v oddělení jazykové kultury ÚJČ AV ČR, v. v. i., v Praze a od r. 2006 na částečný úvazek na KČJ FPE ZČU Plzeň. Jeho odborným zájmem je jazyková kultura, dichotomie spisovnosti a nespisovnosti, vyučuje základy jazykovědy, syntax a kulturu jazykového projevu. Pravidelně publikuje v odborných periodikách, věnuje se také popularizaci jazyka (např. jazykové koutky pro ČRo Plzeň). Spoluautor Internetové jazykové příručky a knihy Každý den s češtinou. Účastní se několika lingvistických grantových projektů.

Mgr. Hana Prokšová – absolventka magisterského studia na FF UK v Praze, od r. 2009 působí v oddělení jazykové kultury ÚJČ AV ČR, v. v. i., v Praze. Jejím odborným zájmem je jazykový obraz světa a obecná teorie jazyka (jazyky mluvené vs. jazyky znakové), zabývá se jazykovou kulturou, zejména vývojovými tendencemi současné češtiny. Publikuje v odborných periodikách, přednáší pro veřejnost (např. Justiční akademie), účastní se lingvistických grantových projektů.

Mgr. Kamila Smejkalová – studentka doktorského studia bohemistiky na FF UK v Praze. V letech. 2001–2008 pracovala a od r. 2011 až dosud opět pracuje v oddělení jazykové kultury ÚJČ AV ČR, v. v. i. V letech 2008–2011 působila na Université Stendhal v Grenoblu na katedře současných slovanských studií. Jejím odborným zájmem je morfologie češtiny a jazyková kultura. Publikuje v odborných periodikách, je členkou několika grantových projektů, věnuje se popularizaci jazyka (spoluautorství 3 knih O češtině). Je spoluautorkou Internetové jazykové příručky.

Mgr. Veronika Štěpánová – studentka doktorského studia na FF UK v Praze (obor český jazyk). V roce 2009 absolvovala magisterské studium FF UK (fonetika – český jazyk a literatura). Od roku 2009 působí jako odborná pracovnice v oddělení jazykové kultury Ústavu pro jazyk český AV ČR, v. v. i., a od roku 2008 jako lektorka ortoepie na Vyšší odborné škole herecké v Praze. Spolupracuje s Českou televizí na pořadu O češtině, je řešitelkou grantu GA UK („Korpus nahrávek českých řečových vzorů“). Již několik let se aktivně účastní lingvistických konferencí a pravidelně publikuje v odborných časopisech. Zaměřuje se především na segmentální rovinu jazyka, ortoepii a jazykovou kulturu mluvených projevů v médiích.